

Jäljet eivät lähde

ESITYS Sivuaskel-festivaalin aloittanut *Jäljet*-teos käsittelee lähisuhdeväkivaltaa, yhteiskunnallisesti merkittävää aihetta siis. Ninni Perkon ohjaamaa ja koreografoimaa teosta voi hyvällä syyllä kutsua poliittiseksi siinä teatterista ja elokuvasta tutussa merkityksessä, että teoksen aihe on ajankohtainen ja teos pyrkii vaikuttamaan suoraan käsittelemäänsä asiaan. Ninni Perko sanoi esitystä edeltävässä keskustelussa, että hän on tehnyt teoksensa ajatellen väkivallan kokeneita ihmisiä ja yhteiskunnallisia tahoja, jotka voivat väkivaltaan vaikuttaa.

Kiertelemätön sanoman tunnistaminen tuntuu ainakin tässä yhteydessä rehelliseltä – ja pitkältä aikaa virkistävältä. Nykyaikaisissa ”poliittinen” on pitkään tarkoittanut tanssin ja teoksen rakenteiden purkamista ja kyseenalaistamista ajatuksena muun muassa, että luomalla uusia tapoja esittää tai osallistua teokseen vaikutetaan myös yleisön ajatteluun ja sitä kautta muutetaan maailmaa.

Perko taas kertoi miettineensä nimenomaan sitä, miten onnistuisi liikkeellään kertomaan mahdollisimman yksiselitteisesti yleisölle tiettyjä asioita, varmistamaan, että yleisö ymmärtää. Hän käyttää *Jäljet*-teoksessa myös paljon tekstiä, nauhalta tulevia ja kahden tanssijan esittämiä runoja ja monologeja. Viesti ei jää epäselväksi, vaikka mistään sormella osoittelusta ei olekaan kyse.

Jäljet katsoo perheessä tapahtuvaa väkivaltaa lapsen silmin.

Kaapelitehtaan 4. kerroksen kalpeaan, tyhjää huoneeseen on pienin vihjein lavastettu toiseen päähän koti: erilaisista pöytäliinoista koottu, pystyyn pingotettu kangas. Sen edessä ja takana varjona liikkuu Tiia Vainosen esittämä pikkutyttö. Hänen kanssaan näyttämöllä on paperipukuun puettu aikuinen nainen, äiti (Nina Mamia), jonka huulilta kestopuhemy ei helposti kuole. Isää, joka lyö, emme näyttämöllä näe. Välillä toiselle seinälle heijastetaan diaprojektorin valoa tai diakuvia, joilla idyllisen näköinen kotitalo tuodaan esitykseen mukaan.

Yksinkertainen lavastus sisältää kaiken tarvittavan. Oleellista on tytön ja äidin suhde (tai aikuisen suhde itseensä lapsena) sekä molempien ahdistus, jota äidin jähmettyminen helposti repeytyvään paperimekkoonsa hyvin kuvittaa. Myös dioissa näkyvän kotitalon rapistunut, lasinen kuis-ti toimii hienovaraisena viitteenä kaiken särkyvyyteen ja toisaalta läpinäkyvyyden valheeseen.

Esitykseen on kerätty materiaalia lähisuhdeväkivaltaa kokeneilta ihmisiltä, ja teokseen rakennetut kohtaamiset ja liike puhuvatkin tunnistettavista teemoista: alistumisesta, häpeästä, rakkauten ja läheisyyden kaipuusta ja sen pelosta – jäljistä, joita väkivalta jättää. Pitemmässä duetossa teoksen keskivaiheilla tosin liike herpaantuu vähemmän koskettavaksi, tavanomaiseksi.

Jarmo Saaren musiikki ja äänimaisema tukevat ja kirkastavat hienoviritteisesti ja osuvasti teoksen tunnelmia ja teemoja.

© Minna Tawast

Sivuaskel-festivaali

Zodiak, Ninni Perko, Metropolia

JÄLJET

7.2. Zodiak studio

Koreografia, ohjaus, käsikirjoitus Ninni Perko / Esiintyjät Nina Mamia, Tiia Vainonen / Lavasteet ja kuvat Hanna Sakara / Musiikin sävellys ja äänimaisemat Jarmo Saari / Tekstit Ninni Perko, Wislawa Zymborska / Pukusuunnittelu Siru Kosonen / Tuotanto Zodiak – Uuden tanssin keskus, Ninni Perko

Ninni Perko: Jäljet